

نکات برتر

در

بیماری‌های داخلی (کلیه)

خلاصه «سبیل استیال ۲۰۱۰ و هاریسون ۲۰۰۸»
به همراه راهنمای مطالعه و تست

رفرانس آزمون‌های پذیرش دستیار و پیش‌کارورزی

گردآوری:

دکتر مهدی ایزدی

پروانه دانش

مؤسسه انتشاراتی

سرشناسه: ایزدی، مهدی، ۱۳۴۹ - ، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور: نکات برتر در بیماری‌های داخلی (کلیه): خلاصه
«سبیل استشیال ۲۰۱۰ و هاریسون ۲۰۰۸ به همراه راهنمای مطالعه
رفرانس آزمون پذیرش دستیار و پیش‌کارورزی / گردآوری مهدی ایزدی -
مشخصات نشر: تهران: پروانه دانش: ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص.: جدول.
شابک: ۷۹۰۰۰ ریال ISBN 978-600-157-116-9

وضعیت فهرست نویسی: فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
یادداشت: کتاب حاضر بر اساس کتاب Harrison's principle of
internal medicine, 17 th ed c2008, cecil essentials
of medicine, 8th ed, c2010 است

موضوع: کلیه‌ها - بیماری‌ها - تشخیص
موضوع: کلیه‌ها - بیماری‌ها. آزمون‌ها و تمرین‌ها
شناسه: سبیل، راسل لافایت، ۱۸۸۱-۱۹۶۵ م، اصول طب داخلی سبیل.
شناسه افزوده: هریسون، تنسلی راندولف، ۱۹۰۰ م، اصول طب داخلی
رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ن ۹۰۲/۲ RC
رده بندی دیویی: ۶۱۶/۶۱
شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۰۱۴۷۸

نام کتاب: نکات برتر در بیماری‌های داخلی - کلیه

نویسنده: دکتر مهدی ایزدی

ویراستار ادبی: مهندس خشیار نیلچی

ناشر: مؤسسه فرهنگی انتشاراتی پروانه دانش

چاپ: آسیا

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰

نوبت چاپ: اول

حروفچینی: مؤسسه فرهنگی انتشاراتی پروانه دانش

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

قیمت: ۷۹۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۷-۱۱۶-۹
ISBN: 978-600-157-116-9

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به انتشارات پروانه
دانش است.

تهران، بلوار کشاورز، خیابان ۱۶ آذر، پلاک ۶۸، طبقه دوم:
انتشارات پروانه دانش، تلفن: ۸۸۹۷۴۱۴۷-۸۸۹۷۱۲۷۹
دفتر مرکزی: تهران، کارگر شمالی، خیابان فرصت روبروی
دانشکده دامپزشکی پلاک ۸۳ واحد ۲۰۹، تلفن:
۶۶۹۱۳۷۳۵-۶۶۹۳۳۱۱۴

۱۱	آناتومی و فیزیولوژی
۱۱	آناتومی
۱۵	فیزیولوژی
۲۲	رویکرد به بیماری کلیوی
۲۲	آزمون‌های عملکرد کلیوی
۲۵	آزمایش ادرار
۲۷	سندرم‌های کلیوی
۲۹	تصویربرداری
۳۱	بیوپسی کلیه
۳۶	اختلالات آب و الکترولیت‌ها
۳۶	اختلالات حجم
۴۱	اختلالات اسمولالیته
۴۳	اختلالات یون سدیم
۵۴	اختلالات یون پتاسیم
۷۳	اختلالات اسید و باز
۷۳	مقدمات
۷۷	اسیدوز متابولیک
۸۴	آلکالوز متابولیک
۸۸	اسیدوز تنفسی
۸۹	آلکالوز تنفسی
۹۱	سندرم‌های اسیدوز توپولر
۱۰۱	بیماری‌های گلوMERولی
۱۰۱	مقدمات
۱۰۴	سندرم نفریتیک حاد
۱۰۹	سندرم نفریتیک
۱۱۳	بیماری‌های گلوMERولی همراه با هم‌چوری
۱۱۶	بیماری‌های رسوبی گلوMERول
۱۱۷	بیماری‌های عروقی گلوMERول
۱۱۹	بیماری‌های گلوMERولی مرتبط با عفونت
۱۲۴	بیماری‌های غیر گلوMERولی
۱۲۴	نفروپاتی توپولی بینایی
۱۲۹	بیماری‌های کیستیک کلیوی
۱۳۶	تومورهای کلیه

۱۳۸		انسداد ادراری.
۱۴۰		نفرولیتیزیس
۱۴۸		بیماری‌های عروقی کلیه
۱۴۸		بیماری رنوواسکولر
۱۵۱		دیسلازی فیبروموسکولر
۱۵۲		دیسکسیون آئورت
۱۵۳		بیماری آمبولیک
۱۵۴		واسکولیت عروق بزرگ
۱۵۵		نفرواسکلروز هیپرتانسیو
۱۵۶		بیماری آتروآمبولیک
۱۵۷		پره‌اکلامپسی
۱۵۸		کریز کلیوی اسکلرودرما
۱۵۹		میکروآنژیوپاتی ترومبوتیک
۱۶۲		سندرم آنتی‌بادی ضد فسفولیپید
۱۶۴		ترومبوز یا انسداد ورید کلیوی
۱۶۷		نارسایی حاد کلیه
۱۶۷		تعریف
۱۶۷		اتیولوژی
۱۷۴		تظاهرات بالینی
۱۷۴		ارزیابی
۱۸۱		عوارض
۱۸۲		درمان
۱۸۷		پیش‌آگهی
۱۹۲		نارسایی مزمن کلیه
۱۹۲		تعریف
۱۹۲		پاتوفیزیولوژی
۱۹۴		ایده‌میولوژی
۱۹۴		اتیولوژی
۱۹۴		تظاهرات بالینی و آزمایشگاهی
۲۰۵		ارزیابی
۲۰۷		درمان
۲۱۰		درمان‌های جایگزین کلیه

سخنی با خوانندگان

خواننده گرامی!

کتاب حاضر خلاصه مبحث کلیه از کتاب «هاریسون ۲۰۰۸ و سسیل اسنشیال ۲۰۱۰» است. مباحث انتخاب شده از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان رفرنس آزمون پذیرش دستیار و پیش‌کارورزی معرفی شده‌اند. مجموعه حاضر به گونه‌ای تألیف و تدوین شده است که با کمک آن شما بتوانید براحتی به تمامی

پرسش‌های مبحث داخلی (کلیه) از آزمون‌های پذیرش دستیار و پیش‌کارورزی پاسخ دهید. در هنگام نگارش کتاب سعی بر این بوده است که هیچ مطلبی از قلم نیفتد و کتاب با قلمی روان نگاشته شود تا شما بتوانید با سرعت مطالب مهم را مرور نمایید. تأکید عمده ما در تألیف این کتاب، رعایت اصول کلی ویرایش و روانی مطالب، ذکر تمامی نکات مهم، مشخص کردن مطالب مهم تو با شیوه نگارش متفاوت و مهمتر از همه کمک به سهولت مطالعه و بخاطر سپاری مطالب با کمک تقسیم‌بندی و طبقه‌بندی مطالب بوده است.

در ضمن، در ارتباط با کتابی که در دست دارید به موارد زیر توجه داشته باشید:

اول: پرسش‌های مربوط به آزمون‌های سال‌های گذشته (از سال ۱۳۷۶)، به تفکیک در انتهای فصول گنجانیده شده است. پاسخ پرسش‌ها نیز بصورت غیر تشریحی به دنبال پرسش‌ها جای داده شده‌اند. توجه داشته باشید که ممکن است پرسش‌های مذکور از رفرنس‌های قبلی طرح شده باشند و از این رو پاسخ تشریحی و دقیق آن‌ها را در این کتاب پیدا نکنید! این مسئله را به نقص این کتاب نسبت ندهید! اسیدوزهای توبولی کلیوی نیز از کتاب سسیل اسنشیال به بخش هاریسون اضافه شده‌اند (چون در مبحث اسید و باز به این مبحث اشاره نشده بود).

دوم: بنا بر درخواست شما خوانندگان عزیز، در حد امکان جداول و شکل‌های کتاب به فارسی برگردانیده شده‌اند.

سوم: در ابتدای کتاب راهنمای کوچکی برای مطالعه مطالب کتاب جای داده شده است که مطالعه آن را به همه شما توصیه می‌نمائیم.

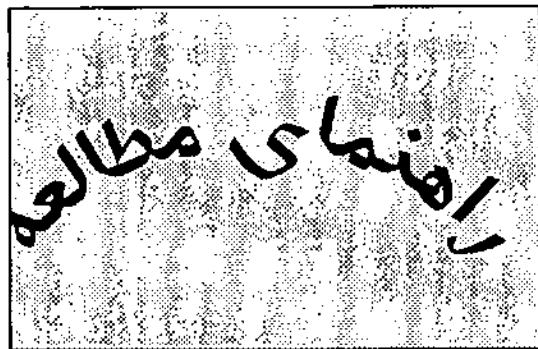
بر اساس آخرین تغییرات ارائه شده در رفرنس‌های آزمون پذیرش دستیار سال ۹۰، مجموعه داخلی نکات برتر (که همواره از استقبال خوبی برخوردار بوده است)، بطور کامل در اختیار شما قرار می‌گیرد. قسمت عمده مطالب داخلی مربوط به کتاب سسیل اسنشیال ۲۰۱۰ هستند. با توجه به فشرده بودن مباحث سسیل اسنشیال سعی شده است که تا حد ممکن مباحث مذکور کمتر خلاصه شوند و تلاش بر این بوده است تا با دسته

بندی فصول هر مبحث بر سرعت خواندن کتاب افزوده شود. تمامی مباحث از دو کتاب سسیل و هاریسون (بر اساس فصل بندی سسیل) به گونه ای در هم ادغام شده اند که به توالی خواندن مطالب خللی وارد نیاید و شما بتوانید براحتی و از ابتدای کتاب مطالعه را آغاز نمایید. در نگارش کتاب های داخلی در ابتدا پرسش های آزمون های پیش کارورزی و پذیرش دستیار سال های پیش مورد بررسی قرار گرفته، سپس بر اساس اصول آن ها، کتاب به نگارش درآمده است. قابل ذکر است که در آزمون های دستیاری اسفند ۸۷ و بهمن و اسفند ۸۸ و اسفند ۸۹، پاسخ ۱۰۰٪ پرسش های داخلی و جراحی در مجموعه کتاب های نکات برتر موجود بود.

و اما در آخر، حرفی نمانده است، جز آرزوی موفقیت برای شما خوانندگان گرامی، پوزش برای خطاهای احتمالی (و اجتناب ناپذیر) کتاب و امید به این که ما را از نقایص موجود (با وجود حداکثر تلاش) آگاه نمایید.

به امید موفقیت شما
انتشارات پروانه دانش

خواننده گرامی بر اساس زمان های ۹۰ باید هیپوناترمی و هیپرتانرمی و نارسایی های کلیه را از روی هاریسون مطالعه کنید. در ضمن به خلاف سال های گذشته دیگر نیازی نیست تا بخش های مقدماتی مربوط به بیماری های کلیوی را هم رو بگذرد به همپاچوری، پروتئینوری و ازتیمی را بر اساس هاریسون بشوانید. قسمت بیماری های کلیه مولی، بیماری های غیر کلیه مولی و بیماری های عروقی در سسیل ۲۰۱۰ بطور کامل تغییر کرده اند.

لطفاً این بخش را حتماً مطالعه کنید!

صبر کنید! پیش از این مطالعه این کتاب را شروع کنید، فقط ۱۰ دقیقه وقت بگذارید و مطالب این چند صفحه را مطالعه کنید! پشیمان نمی شوید! قرار است در آزمون پذیرش دستیار شوکت کنید و اوضاع هم مثل همیشه خیلی خراب است! کوهی از مطالب را باید در مغزتان جای دهید و تازه اگر بتوانید این کار با موفقیت به انجام برسانید، بیرون کشیدن آن‌ها کار هر کسی نیست! سر امتحان شما می‌ماند و انبوه مطالب خوانده شده (و درهم) و کوهی از مطالب فراموش شده! چه باید کرد؟ خیلی ساده است، باید دو نکته مهم زیر را همیشه در نظر داشت:

۱- قسمت بیشتر پرسش‌های امتحان از بخش کمی از مطالب طرح می‌شوند. به عبارت دیگر بیشتر پرسش‌های امتحان از مطالب

مهم انتخاب می‌شوند. پس بهتر است اول مطالب مهم را بخوانید و بعد سراغ مطالبی بروید که احتمالاً خواندن و نخواندن آن‌ها فرقی ندارد.

۲- مرور کردن مطالب خیلی مفیدتر از کم مرور کردن مطالب زیاد است.

از دو نکته فوق نتیجه می‌گیریم که اگر شما بتوانید مطالب مهم را انتخاب کنید (فرض کنید $\frac{1}{3}$ کل مطالب مهم باشند) و آن‌ها را سه بار مرور کنید، بهتر از زمانی نتیجه می‌گیرید که کل مطالب را بخوانید و فرصت مرور نداشته باشید.

این راهنما نیز با این هدف تهیه شده است: هدف مشخص کردن مطالب مهم است! با خودتان روبرایستی نداشته باشید! مسلماً فرصت کافی برای خواندن همه مطالب را نخواهید داشت و بدتر از آن فرصتی برای مرور آن‌ها بدست نخواهید آورد (می‌دانید کل حجم رفرائس‌های آزمون دستیاری چقدر است؟) پس بهتر است از جایی شروع کنید. در این راهنما سعی شده است که به نیازهای شما توجه شود. مطالب First Choice مطالبی هستند که حتماً باید آن‌ها را مطالعه کنید. به عبارت دیگر به احتمال زیاد این مطالب در حدود ۶۰ تا ۷۰٪ از پرسش‌های شما را تشکیل می‌دهند، پس بهتر است اول آن‌ها را مطالعه کنید. مطالب Second Choice ۲۰ تا ۳۰٪ از پرسش‌ها را بخود اختصاص می‌دهند، و سرانجام مطالب Third Choice کمتر از ۱۰٪ سوالات را شامل می‌شوند (و

بدرد شاگرد اول‌ها می‌خورند). البته با توجه به تغییر رفرانس داخلی از هاریسون به سسیل، دیگر به فکر مطالب Third Choice در مبحث داخلی نباشید! همه مطالب برای شما مهم هستند.

مشخص است که اگر بتوانید کتاب را از اول شروع کنید و تمام آن را تا به آخر بخوانید، مطالب با هماهنگی و پیوستگی مطالعه خواهند شد و در نهایت استفاده بیشتری خواهید برد! اما با توجه به کمبود زمان مطالعه، می‌توانید از راه‌های زیر (که بر اساس تجزیه و تحلیل آماری پرسش‌های سال‌های گذشته تهیه شده است)، برای استفاده بیشتر از مطالب کتاب استفاده کنید: مطالب First Choice در مبحث کلیه شامل موارد زیر می‌شوند:

۱- اگر می‌خواهید تنها یک بخش از مبحث «کلیه» را مطالعه کنید، بی‌چون و چرا به سراغ مبحث «اسید و باز» بروید. مبحث دشواری است! و مسلماً از آن خوششان نخواهد آمد! اما همیشه یک سؤال دارد! بنابراین بهتر است هر چه زودتر این مبحث را بخوانید و خیالتان را راحت کنید. در انتهای کتاب ضمیمه‌ای از کتاب سسیل اسنشیال برای ارزیابی سریع اسید و باز آمده است. می‌تواند با استفاده از این الگوریتم (و البته با کمک اعداد ذکر شده در هاریسون) سرعت نوع اختلال اسید و باز را مشخص کنید. در همین مبحث بیشتر روی اسیدوز متابولیک و مخصوصاً آنیون گپ تأکید داشته باشید.

بطور خلاصه در مبحث اسید و باز سه مطلب مهم را باید یاد بگیرید:

- تعیین نوع اختلال اسید و باز (انواع مختلط)؛

- محاسبه آنیون گپ؛

- تعیین نوع اسیدوز متابولیک (با آنیون گپ بالا یا آنیون گپ طبیعی)؛

مطالب مربوط به دلتا آنیون گپ.

۲- بعد از مبحث اسید و باز سراغ مبحث نارسایی حاد کلیوی بروید که بر اساس رفرانس‌های جدید باید آن را از روی هاریسون بخوانید و مخصوصاً بر روی شاخص‌های ادراری (افتراق بین نکرز توبولی حاد و ازیمی پره‌رنال) توجه داشته باشید. در مبحث انواع خاص نارسایی حاد کلیوی، رابدومیولیز و نفروپاتی ناشی از اسید اوریک را با دقت بیشتری بخوانید.

۳- سراغ نارسایی مزمن کلیوی بروید. این قسمت از هاریسون ۲۰۰۸ نسبت به هاریسون ۲۰۰۵ تغییرات قابل توجهی دارد. در این بخش بر روی موارد زیر تأکید خاص داشته باشید:

- فرمول محاسبه GFR.

- مراحل نارسایی مزمن کلیوی (و GFR)؛

- عوارض استخوانی نارسایی مزمن

کلیوی؛

- عوارض خونی نارسایی مزمن کلیوی و

درمان آنمی با اریتروپوئتین؛

- اندیکاسیون‌های شروع دیالیز؛

- درمان هیپرتانسیون و درمان نارسایی

کلیوی در دیابت.

۴- نوبت هیپو و هیپرکالمی است. این دو مبحث بسیار مهم هستند و بویژه به دو الگوریتم مهم این دو مبحث توجه کنید. فرمول محاسبه TTKG را هم یاد بگیرید. درمان هیپرکالمی بسیار بسیار مهم است.

۵- درمان‌های هیپوناترمی و هیپرناترمی را بخوانید (بر اساس هاریسون).

۶- بسراغ مبحث گلوMERULOPATHY ها بروید. در این مبحث بترتیب به موارد زیر توجه خاص داشته باشید:

- نفروپاتی دیابتی؛

- PSGN

- اتیولوژی انواع گلوMERULOPATHY های اولیه؛

- بیماری برگز.

توجه داشته باشید که در سسیل ۲۰۱۰ این بخش بطور کامل تغییر کرده است.

۷- در مبحث بیماری‌های غیر گلوMERULOPATHY، موارد زیر اهمیت زیادتری دارند:

- پیشگیری و درمان سنگ‌های کلیوی؛

- جدول بسیار مهم بیماری‌های کیستیک

کلیوی؛

- نفروپاتی داروهای مکن.

توجه داشته باشید که در سسیل ۲۰۱۰ این بخش بطور کامل تغییر کرده است.

حالا به سراغ مطالب Second Choice بروید و موارد زیر را در اولویت قرار دهید:

۱- جدول دیورتیک‌ها (فصل سوم)؛

۲- ازدیاد حجم (فصل سوم)؛

۳- هیپرناترمی و هیپوناترمی بطور کامل (شامل الگوریتم‌ها)؛

۴- بیماری‌های عروقی کلیه با تأکید بر روی اسکرودرما (درمان)، تنگی شریان کلیوی و

بویژه HUS توجه داشته باشید که در سسیل ۲۰۱۰ این بخش بطور کامل تغییر کرده است.

حالا که تمام مطالب فوق را بخوبی مطالعه کرده‌اید، مرور کردن آن‌ها را فراموش نکنید! به ترتیب ذکر شده به مرور مطالب بپردازید!

به امید موفقیت شما

دکتر مهدی ایزدی